

A szentgotthárdi Nagyboldogasszony Templom és Kolostorépület környező zöldterületeinek történelmi fejlődése

Fodor Rebeka

Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak, nappali munkarend

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Belső témavezető: Dr. Sárospataki Máté, tanszékvezető/egyetemi docens,

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Szakedolgozatom célja, hogy a kutatásom a jövőre való tekintettel hasznos legyen számomra és az ott élők számára is. A park Vas vármegyében, Szentgotthárd szívében található. A Várkert stílusa a történelem során fokozatosan változott az idők folyamán több átalakuláson is átesett. A park és a kolostorépület is helyi jelentőségű védelem alatt áll.

A park történelmi áttekintését fontosnak tartottam, mert a múlt történelmi eseményei nagy mértékben befolyásolták, alakították a mindenkori park jellegét. A mai formáját, megjelenését mindezek a történelmi események folyamatosan formálták. Fontos, hogy a történelmi elemeket, részleteket megtartsuk a jövő nemzedék részére is.

Történelmi kutatásom az őskortól indult. A szentgotthárdi monostort 1183-1184-ben alapították az itt élő ciszterci szerzetesek. 1467-ben a monostort várrá próbálták alakítani. A várat 1605-ben Wolfgang Tieffenbach stájer várparancsnok felrobbantotta. Robert Leeb apát 1738-ban kérte fel Franz Anton Pilgramot az új kolostorépület tervezésére. Az I. világháború idején a város és a rend ismét hanyatlásnak indult. Birtokainak egy részét Ausztriához csatolták. A II. világháborúban a várost és környékét több légitámadás is érte. 1950-ben feloszlatták a szerzetesrendeket, majd az épület 1951-től a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatalnak nyújt otthont. 1987-ben a Pilisi Parkerdő Rt. segítségével elkészült a Várkert felújítási terve. Jelentősebb fejlesztések a 2000-es évektől történtek.

2017-ben a Karácsony és Társa Mérnöki Iroda Kft. elkészítette a park következő nagy fejlesztésének tervdokumentációját, mely a Várkert és kapcsolódó zöldterületek fejlesztése (TOP-2.1.2-VSI-2016-00002) megnevezésű projekt a pályázat keretében 2018 évben

megvalósításra került. Létrehozták a fűszerkertet, a Szerelmesek Tavát és annak környezetét, valamint a tájképi rész jelentősen megújult.

A történeti következtetéseket egy tömörített fejezetben foglaltam össze, amelyben térképeket, rajzokat és képeket elemeztem, hogy pontosabb képet kapjak a park történeti fejlődéséről.

A Vizsgálataim során részletes felméréseket készítettem a park mai állapotáról. Vizsgáltam a környezeti adottságokat, a városszerkezeti szerepet, mely során kiderült, hogy van a parkban olyan funkció, mely a belvárosban vagy a városban más területen nem található. A jelenlegi állapot felmérése érdekében további részletes vizsgálatokat végeztem. Vizsgáltam a zöldfelületi arányt, amely során kiderült, hogy a park 72% -a borított vegetációval. Értékeltem a park úthálózatát használata és anyaga szerinti hierarchia alapján. A vegetációs időszakban és a téli aspektusban is megvizsgáltam a látványkapcsolatokat. Részletesen kitértem a park élettelen és élő elemeire. A vizsgálatokat összegezve megállapítottam a park területére vonatkozó jelenlegi problémákat és konfliktusokat.

Kérdőívet állítottam össze, amelynek célja a parkot használók véleményének, ötleteinek megismerése volt. A kérdőív kiértékelését követően pontosabb képet kaptam az egyes parkrészekben lévő funkciók használatáról, a kitöltők nyilatkoztak a park gyengeségeiről, erősségeiről, és arról, hogy miket tartanak problémának és milyen fejlesztéseket tartanak fontosnak. A kitöltők véleményeit is figyelembe véve készítettem el a javaslataimat.

A Szakdolgozatom tehát átfogó képet nyújt a park történeti fejlődéséről és a jelenlegi állapot részletes feltárásáról biztos alapot nyújtva a park fejlesztéséhez.